Ч. 63 (13.606). Львів, субота 10. березня 1934. Pocztowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Бельгії 26 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Українська вистава в Ню Йорку.

НЮ ЙОРК, 19. лютого. (Вл. кор.) „Союз Українок“, який недавно отворив постійну домівку в Ню Йорку при 30 Іст 7-ій вулиці, відкрив дуже цікаву виставу українського народного мистецтва, а саме тих предметів, які були виставлені на виставі в Шикаго минулого літа. Величаві килими прикрашують стіни просторої салі на першому поверсі, а серед них вишивки, поуставлювані гуцульські вироби, велика колекція писанок, гончарські вироби, модель гуцульської хати, дуже цікаві, замітні й гарні вироби українських політичних вязнів, деякі інші цінні предмети, між ними різьба Олександра Архипенка в бронзі, але посріблювана, що представляє „Минуле“. Ця різьба призначена на випраку. Твори народнього мистецтва зберігається для влаштовування дальших виставок. Є також фотографічний альбом з автографами з вистави в Українськім павільоні в Шикаґо. Вистава буде відкрита цілий тиждень.

—o—

І ЖИДАМ ЗЛЕ В СОВІТАХ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 16. лютого. (Вл. кор.) — Розенберґ пише в сьогоднішнім виданні „Морген-Журналу“, що світ не цікавиться долею жидів у Совітах у тім переконанні, що там для них рай. Це хибне в ламій основі — каже автор. Жидам у Совітах найгірше. Положення жидів у Німеччині — міркує автор — є розпучливе, але без порівнання положення жидів у Совітах. Лише, з якихсь причин, ніхто про це не пише. Радикальні ґазети, каже, не згадують про це з прихильности до совітського уряду, а інші ґазети долею жидів не цікавляться. Радикальні ґазети радісно записали факт, що совітський уряд приписав погроми жидів на Україні і думають, що вже настав для жидів рай. Розенберґові йде головно про економічну допомогу для тамошніх жидів, бо, на його думку, політична акція ні протести не поможуть.

В багні обману й хабарництва.

Слідство в справі Ставіського охоплює щораз більше осіб.

(Звідомлення ПАТ-а.)

Енерґічна акція парляментарної слідчої комісії, яка досліджує аферу Ставіського, привела до того, що найдено багато документів, які, здавалося, пропали. Вчора віднайшли в часі дальших розшуків поручаючий лист у справі т. зв. карти праці для двох кабаретних артистів, вмішаних в аферу Ставіського, саме Жерж і Маріяні Купфер. Міністер праці звільнив скоро директора відповідного відділу за цей безлад та переніс урядників цього департаменту до інших.

Як повідомляє „Аксіон Франсез“, в аферу Ставіського вмішана теж відома кабаретова співачка Люсієн Бой, приятелька секретаря Ставіського Романіно. Уряд безпеченства остеріг Бой, що Романіно обманець, але на офіційне доручення дир. поліції Ґішара перестали цікавитися тією справою. Тепер Бой виїхала до Швайцарії, як кажуть часописи, з вагою важних документів, які передав їй Романіно.

ПРОКУРАТОРИ, Б. МІНІСТРИ І РЕДАКТОРИ.

Щоденники обговорюють широко справу прокуратора Ірдьо, якого припинили в урядуванні. Незвичайно швидка карієра цього провінціяльного судді була здавна підозріла. Тепер Ірдьо зрадив адвокат Ставіського, який передав владі лист Ставіського до Ірдьо з обітницею постаратися про аванс для нього та лист Ірдьо до Ставіського з сердечною подякою за цю протекцію.

Сенатська комісія радила над знесенням нетикальности посла і б. міністра Сера й вирішила видати його судовій владі.

Деякі ліві часописи повідомляють, що між тальонами чеків, які досліджує парл. слідча комісія, один має нечиткий напис „Камілеві для Тардіє“. Як догадуються, це Еймар, б. нач. редактор „Ля Люберте“, що мав при помочі цього чеку взяти гроші для Тардіє. Еймар заперечив цьому й вимагає негайного допиту.

Комісія дістала ряд нових тальонів чеків Ставіського. Пос. Прус, якого прізвище є на них, домагається допиту та водночас зголосив димісію зі становища голови республиканського комітету торговлі, промислу і хліборобства.

З КИМ ЖИВ СТАВІСЬКИЙ?

Листу осіб, з якими жив Ставіський, оголосили. На ній є пос. Бонор, Ґара, сен. Ілен і Оден, б. амбасадор при Ватикані де Фонтене, ред. Поль Леві та дир. сусп. обезпечень Тіссо. Останній домагається допиту і впевняє, що Ставіський хотів з ним порозумітися у справі льокати 20 міл. в байонських бонах та мадярських бонів у касах сусп. обезпечень.

Як повідомляє преса, Ставіський жив у близьких взаєминах з Юлієм Барматом, що в часі девалюації і спаду нім. марки був арештований у Берліні і якого прізвище нераз було вмішане в ріжні фінансові скандали.

КЛЕЙНОТИ СТАВІСЬКОГО.

Переслухано теж Трібу, що мав дістати від Ставіського, взаміну за 600.000 фр. зачету, дорогоцінні клейноти. Ці клейноти перейшли в руки якогось ювеліра, якого досі не найшли.

Розшуки скриньки з клейнотами, яку Ставіський дістав у Байон, не повелися. Слідчий суддя наказав відчинити сейф Ставіського в одному банку на Ревієрі, де найдено хоч і не клейноти, але вартісні для афери документи.

—o—

Вбивників Пренса шукають дальше.

ПАРИЖ. ПАТ. Слідство у справі вбивства судді Пренса ведуть дальше. Допит 7-ох співпасажирів не приніс нічого нового. Кореспондент „Люберте“ повідомляє з Діжон, що з особистого доручення мін. Шерона почали слідство, що робив критичного дня секретар Ставіського Романіно. Слідчий суддя у Діжон не відповів журналістові на питання, чи Романіно підозрівають у вбивстві Пренса. Влада шукає трьох самоходів, які бачили того дня недалеко місця випадку. Трупа Пренса будуть досліджувати рентґеном.

Погодилися за залізницю.

ЛЬОНДОН, 8. III. ПАТ. „Дейлі Геральд“ повідомляє, що після переговорів, які тривали цілий рік, совітський уряд погодився остаточно з Манджу-Ґо у справі продажі східно-китайської залізниці Манджу-Ґо. Подробиці угоди тримають у тайні. Бюро Райтера перечить цьому, повідомляючи, що переговори йдуть дальше і мабуть швидко не скінчуться.

Господарське положення українського народу.

Промова сен. інж. Юліяна Павликовського, виголошена на пленарному засіданні Сенату в дні 1. березня ц. р. підчас дебати над буджетом міністерства рільництва й земельних реформ.

„Висока Палато! Положення рільництва в державі не наводить у сучасну пору рожевих думок не тільки в рільничому середовищі, але й у кругах, що стоять поза тим середовищем. Річ ясна, в тих кругах, які характеризує почуття відповідальности за поправу й розвій суспільного господарства як цілости. Глибока журба за рятунок рільництва в сучасній добі та бліда тривога за його майбутність, звязану з демократизацією землі, товаришить людям, що думають, що передбачують і що є суспільно вироблені, отже людям відповідальним. Значіння рільництва в господарському житті, його значіння для розвитку міст і промислу найшло зрозуміння у широких кругах суспільности та в уряду, на жаль, щойно тоді, коли покупна сила села, майже зовсім знищена внаслідок безпримірного спадку цін рільних плодів, спричинила також упадок міст і знидніння деяких галузей промислу.

Ціна, яку заплатило рільництво за зміну поглядів нерільничих і миродатних кругів на значіння рільництва, є дуже поважною ціною. Щойно нужда села, яка потягнула за собою й нужду міст, протверезила уми нерільників. А могло видаватися, що ініціятива п. премієра Бартля, яку підняв ще в добі розмірно доброї конюнктури для рільництва, — маю тут на думці зїзд дрібного рільництва, який відбувся у Президії Ради Міністрів дня 27. лютого 1927 р. — що ця ініціятива започаткує нову еру для великої, бо понад 20-міліонової, в 1/3 української маси дрібних рільників. Одначе сталося інакше. По ері проконсументської політики прийшла ера фільопромислової політики. В цій ері безапеляційно диктував промисл потягнення уряду в ділянці господарської політики, розуміється, до хвилини, в якій у проводі міністерства рільництва станув рільник, який міг протиставитись забаганкам нерільничих кол. П. міністер Янта-Полчинський, оперши́сь на рільників, поклав зруби нової рільничої політики уряду, вправді політики в головній мірі вже лише рятункової для рільництва, бо його в міжчасі знищено. Ще його попередник у ресорті міністерства рільництва, мучений грою сил, не найшовши в собі відповідної енергії, щоби „протиставитися їм“, зовсім уляга[illegible]

татові промислових кругів. А не маючи, видно, охоти бути самостійним носієм рільничого поступу, радо здавав багато рільничих ділянок на самоуправу, яка була тоді комісарична, отже залежна у ще більшій мірі як тепер від міністерства внутрішніх справ.

Наміри п. міністра Янти-Полчинського патронував уряд. Шеф того уряду п. премієр Пристор у свому експозе, виголошеному в Сенаті в 1931 р., дав вислів тому, що політика уряду буде наставлена на обнижку коштів рільної продукції при замкненні ножиць і на удержання цін рільних плодів на рівні рентовности рільничого господарства. Серед тих відносин пильно опрацьована господарська програма міністерства рільництва обіймала три ділянки: удержання цін рільних плодів, піднесення рентовости господарства при зниженні коштів продукції та започаткування організації збуту рільних плодів. Одначе не суджено було п. міністрові Полчинському ані на час устійнити цієї програми, ані її зреалізувати.

Але, що гірше, сам уряд у цілості також не виказав послідовної політики в цьому напрямі, не беручи на увагу засадничих тез, які обовязували уряд, а які устійнив п. премієр Пристор. І сьогодні ми є свідками, що уряд не лише не обнизив податків, які рільники платять у ставках, устійнених у часі не злої для рільництва конюнктури, але ці ставки підвищив через додатки. Що більше: уряд перекинув посередньо на рільництво частинно тягар удержання безробітних у містах — маю тут на думці ставки, які платить повітова самоуправа від своїх буджетів.

Уряд, як надзірна влада для комунальних управ, толерує і далі ненормальне явище, що завмираючі міста живуть дальше коштом гинучого вже села. Маю тут на думці не лише буджетову політику міст, напр. спеціяльні оплати від биття худоби, але також всі данини, що їх побирають міста від рільників. Уряд толерує середньовічні кривдячі ярмаркові звичаї, як віздове, постоєве і торгове. Минулого року, при кращій рільничій конюнктурі, були деякі повіти, яких громади віддали тими оплатами містам 11 проц. доходу брутто, себто около 5 проц. готівкового прибутку з продажі рільних плодів тільки на те, щоби зруйновані міста мали забезпечене покриття своїх видатків.

Уряд не змінив дотепер кривдячої східні простори краю, отже й українське рільництво, тарифової політики. Дальше уряд не найшов відповідних засобів на знищення вибуялого посередництва в торговлі рільними плодами, а самопоміч, яку розвиває кооперація, паралізують органи загальної адміністрації, висуваючи проти організації продуцентів організацію торговців. (Далі буде.)

„Щось нового коїться на Сході".

Комбінації італійського публіциста.

Під таким тривожним наголовком римський щоденник „Ottobre" з 25. 2. ц. р. (який іще недавно був тижневиком) помістив допис свого кореспондента з Парижа Мірка Джіоббе. Допис не дуже довгий, але повний соковитих сензацій, передовсім у тому, що торкається нас. Наведемо його.

Автор допису каже, що коли Франція вовтузиться у своїх внутрішніх чорних труднощах і бентежиться, що з приходом у Бельгії за престіл Леопольда III. висуваються нові таємні комбінації щодо „аншлюсу"; коли Англія залишається непорушна у своїй небезпечній невтральности, тоді фашистівська Італія одинока у світі, що зорить на всіх фронтах миру.

Після гострої остороги Мусолінія перед японською небезпекою, після крівавих подій у Відні, — прийшов момент, щоби вкрити деякі „німецькі інтриги, провірити їх і приглянутися, хто за них відповідатиме".

„Гітлерівська закордонна політика — далі читаємо — позбавлена тонкости, діє широкими вибухаючими ударами на сході Европи. Несподіваний і нежданий договір із Польщею не має на меті лише те, щоби Франції забрати сателіта. Цеж не вистарчалоб, щоб можна оправдати відмову Польщі від коридору. В тому є дещо більше й гірше. Польсько-німецьке порозуміння призначене для інших цілей. Ці дві нації відчувають, що швидко прийде крах більшовицької економії й заздалегідь запримічують, що настигає російсько-японський конфлікт. Німеччина „обробляє" Японію і приготовляє її до війни, обдумуючи з Польщею плян розбору Росії. Польщі дозволилиб заняти Литву, Латвію, Естонію, а то й Білорусь і вона відмовилась би від коридору й від Галичини (либонь лише Східньої. М. З.). Німеччина підтримала би створення нової української держави, яка сягала би аж до Чорного й до Каспійського Моря. І в цій широкій і багатій смузі розвивалась би німецька демографічна й промислова експанзія. Якими засобами оправдати перед світом цей рух пронику в Росію?

„Вже кілька місяців у околицях Берліна збираються у таборах виряжені автентичні й організовані легіони українських охотників. Знову виринув гетьман Скоропадський, незабутній вожд, що з іншими старшинами формує експедиційний корпус, за німецькими зразками. Це ... тування.

Щож на це Европа? Хто протиставиться ... цій могутній німецькій експанзії аж по Каспій? Якась там Росія науково нижча? Ліга Націй?

„Молоде покоління, те, що засідає ... цять років, хай отворить очі. „На Сході ... нового".

Хіба не сенсація? Байдуже, що занесено ... неї теревенями!

Всетаки ш. авторові, який під впливом ... перішнього італійсько-німецького напруження ... перебуваючи у Франції „жарнув" протинімецьку статтю, треба одно знати: що Україна не ... німецька інтрига. І нехай ш. п. Мірко Джіоббе ... запізнається зі статтями сучасного провідника ... Італії Муссолінія в „Іль Пополо д'Італія" з ... 1919 року, коли на землях України ... в обороні її самостійности перед Москвою, ... автор так палко жаліє перед „німецькою ... панвією".

Там у тих статтях побачить, що Україна ... це не є „німецька інтрига". М. З.

—o—

Жінки в найближчій війні.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 16. лютого. (Вл. кор.) — Цікавою справою займається письменниця Грета Памер у нюйорськім „Ворлд Телеграм", ... у тім, чи жінки будуть брати участь у найближчій війні. Авторка приходить до висновку, що будуть. На це вказує участь жінок в останній соціялістичній війні в Австрії. Що давніше жінки не брали участи у війні, то це було тому, що вони загалом не мали професії. А тепер, ... потребує професіоналістів, а між ними ... грають поважну ролю, то вони будуть також ... вати. Нема сумніву, що при летунстві жінки будуть заняті в найближчій війні. За цим ... теж інші военні заняття для них — міркує ... Памер.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 10. БЕРЕЗНЯ 1934.

М. ВОЗНЯК. 3)

Слід зацікавлення Шевченка Галичиною в 1843 році.

(З нагоди 120-літніх роковин народження поета.)

(Докінчення.)

Треба думати, що саме з галицьких пісень годився Шевченко запозичити деякі слова й форми, коли йому запропонував це Лукашевич. Те, що Шевченко погодився на пропозицію Лукашевича дає незайве свідоцтво про всеукраїнство Шевченка та його розуміння потреби всеукраїнської літературної мови.

Згадка Лукашевича про те, що він укупі з Шевченком читав Вагилевичевого „Мадея" саме тоді, коли надійшов лист із Львова до нього, дає підставу здогадуватися, що саме міг довідатися Шевченко про Галичину, очевидно, тільки від Лукашевича. Він і переповів Шевченкові те, що оповіли йому львівські знайомі, в першій мірі Яків Головацький, що від нього взагалі ніхто у Львові не міг тоді дати наддніпрянцеві кращих інформацій про життя українців за кордонами Росії, і може вилив свої особисті враження з дороги через Галичину й побуту у Львові при своєму повороті з заходу, як указує на це побут Лукашевича в Празі в 1838 р. Лукашевич мав у себе й карти українських земель, бо в своєму листі до Вагилевича з 1843 р. нарікав, що українські назви „на картахъ и Мункачскомъ Schematismus переведены по угорски"*). Згадав Лукашевич і про поручений Головацьким його опіці Львівський літопис, коли збирався через Шевченка відправляти його в петербурську цензуру.

Листи Лукашевича на Україну в часі його подорожі за кордон моглиб іще кинути деяке світло на характер відносин Шевченка й Лукашевича перед їх розривом, наслідком чого й не міг Шевченко відвезти Львівського літопису в петербурську цензуру. Ось-що оповів Чалий про цей розрив: „Тарас Григорієвич був добре знайомий з відомим збирачем українських пісень — Лукашевичем і часто бував в його маєтку. Уважаючи його дідичем добрим і гуманним по свідоцтву Вартоломея Шевченка (буцім-то) приїздив до нього з своїм кріпостним братом, (буцімто) приннятим сердешно, як рівний. Раз, у сутужну зиму той самий Лукашевич присилає пішки свого кріпосного чоловіка в Яготин до Шевченка (у віддалі 30 верст) в якійсь неважній справі й гостро приказує йому вернутися з відповіддю того самого дня. Довідавшися про такий нелюдський приказ слузі, Тарас Григорієвич не міг вірити своїм ухам; але факт був очевидний і йому довелося гірко розчаруватися в своїй думці про людину, що її він уважав великим лібералом у відношенні до селян. Не маючи права задержати післанця до найближчого дня, він написав до його пана лист, повний гніву й обурення, сповіщаючи його, що він перериває своє знайомство з ним назавжди. Одначе кріпосник Лукашевич не погамувався й відповів Т. Григорієвичу листом, в якому все крутилося коло того, що в нього 300 душ таких йолопів, як Шевченко. Оповідаючи, під свіжим враженням, княжні Репніній про цей випадок, Шевченко ридав немов дитина"[1]).

Чалий не подав дати, коли настав розрив між Шевченком і Лукашевичем. Але приблизний час розриву не тяжко означити. Перший раз приїхав Шевченко в Яготин тільки на коротенький час, другий раз він приїхав у жовтні й тим разом прожив там до 21. (9.) грудня 1843 р., а третій раз був там від 4. січня (23. грудня) по 22. (10.) січня 1844 р.[2]).

І саме одного морозного січневого дня 1844 р. позволив собі дідич Лукашевич на нелюдський поступок супроти свого кріпака і таким робом довів до того, що Шевченко зірвав з ним усякі звязки. Це видно з листу Варвари Репніної до Ейнара. Ось якими словами згадала Репніна про розжалення Шевченка поступком Лукашевича: „Нарешті раз він був сильно засмучений: людина, що її він уважав за свого приятеля й брата, образила його грубо, низько, підло, закинувши йому його походження. Раз увечері після чаю він сказав мені, що бажав би поговорити зо мною на самоті. Я пішла з ним у велику вітальню, і тут ... лий Шевченко, такий добрий і сердешний, ... здавалосяб, ніхто не важився би справити йому болю, оповів мені страшну образу, ... наніс йому лист цього фальшивого приятеля ... й, оповідаючи, плакав із болю"[3]). На другий день Шевченко віліхав, але по півтретьотижневій відсутності вернувся знову до Яготина й прожив там іще пять днів, після чого віліхав 22. (10.) січня[4]). Біль, що його завдав Лукашевич ... Шевченкові, може й затер у Шевченка те, що Лукашевич оповів йому про Галичину. А який сильний був той біль, це видко з того, що про нього згадав Шевченко в своєму другому ... Орської кріпости листі до княжни Репніної.

В попередній частині фейлетону („Діло" ч. 62) через помилку не вміщено позки зазначеної ч. 4. Містимо її в цьому фейлетоні, зазначену друком.

*) Д-р К. Студинський. З кореспонденції Дениса Зубрицького. (Рр. 1840—1853) »Записки Наук. Тов. ім. Шевченка« т. XLIII. с. 26.

[1]) М. К. Чалый. Жизнь и произведения Тараса Шевченка. Київ 1882. сс. 39—40.

[2]) М. Гершензонъ. Т. Г. Шевченко и кн. В. Н. Репнина. (Русскіе Пропилеи, т. 2. ... 1916, с. 1..

[3]) Там само, с. 216.

[4]) Там само, с. 216—217.

[5]) Письма Т. Г. Шевченка къ кн. В. Н. Репниной. (Кіевская Старина, т. XE. с. 260).

Шляхи до уздоровлення церковно-православних відносин.

Повередня моя стаття на цю тему викликала відповідь п. Хруцького („Діло", чч. 42 і 43). Він боронить свої позиції, зайняті ним у буджетовій промові 18. січня, а то соборність з нинішніми московськими владиками та оборона їх шлюборозводової практики.

ІДЕОЛЬОГІЯ „УКРАЇНСЬКОЇ НИВИ".

Тільки цими обставинами дається пояснити вже сам його підхід до моєї статті: В ній п. Хруцький бачить ідеольогію „Української Ниви" та „лінію оборони польського уряду". Дуже вдячний п. послові за ці думки. — Але чи ж слушні? Щодо напрямку „Української Ниви", то нема сумніву, що він збігається з урядовою лінією, щодо її поглядів, то кожне її число (хочби передостаннє — дня 18. лютого) переконує, що соборність з участю московських владик для неї понад усякими сумнівами; не заперечується теж незєдинаний характер православія та розривність подружжа, як „православну" догму. Чи не є це погляди п. Хруцького? Ріжниця між ним і „Укр. Нивою" лише та, що перший боронить цілковитої непорочности московських владик, а остання — „Укр. Нива" вказує, що там не все в порядку — в адміністрації, в господарці, в розводах. Отож вказівки п. Хруцького щодо моєї ідеольогії адресовані невластиво, і я мушу вернути їх авторові, — по належности.

ВИХІДНА ТОЧКА ДЛЯ ЦЕРКОВНОЇ САНАЦІЇ.

П. Хруцький закидає мені, що в справі нинішньої церковно-православної недолі я проголошую ролю світського уряду. Ні, я лише не ставлю цього питання: це тому, що політичне положення Церкви взагалі є наслідком її внутрішніх сил та організації, а не навпаки — внутрішня організація та сила наслідком наставлення державних чинників. Отож направа церковних відносин мусить бути ділом внутрішніх зусиль Церкви, а не випливом скарг на урядові чинники та урядові розпорядження. Тому перепусти

ПОТРІБНА ЗМІНА ЄРАРХІЇ.

Конечність цієї точки, як першої умовини до церк.-православної санації, мимоволі ствердив сам п. Хруцький, тільки не зробив зі своїх слів належного висновку. Він пише, що в кінці 1929 р. Синод оголосив скликання Собору та розписав вибори, але міністер віроісповідань заборонив ці вибори і „висунув домагання, що і речинець скликання Собору й виборчий закон до Собору й програма його праць мусять бути уложені церковною владою з польським урядом. Проти цього домагання тоді виступила Українська Парлям. Репрезентація, але церковна влада в кінці-кінців підчинилась домаганню уряду. З цього часу справа Собору перейшла з рук єрархії до рук уряду". Так стверджує п. Хруцький.

Якже не бачити що сама єрархія довела справу до такого стану? Цеж вона випустила з своїх рук ініціятиву; не використала піддержки представників українського народу; врешті, вона має такі речі, як розводи, якими можуть зацікавитись судові чинники й якими можна вмусити її до мовчання й цілковитої уляглости. Значить, вона не надається до конструктивної церковної праці й мусить уступити своє місце для осіб більше відповідних. Це — послідовний висновок з фактів п. Хруцького.

НОВА ЄРАРХІЯ. ПОКЛИКАНА ВИБОРЧИМ ШЛЯХОМ

може створити нормальні відносини й підготовити умовини для продуктивної соборної праці. „Не можна проповідувати ідеї виборів на церковні становища, рівночасно відкидаючи ідею соборности. Тому, хто бореться за відновлення виборчої традиції, а висміває соборність, цей тільки ширить баламуцтво", — пише п. Хруцький, і цими словами збиває потребу нового церковного проводу. Не хочу підозрівати п. посла в браку сумлінности, тому поясню справу простим непорозумінням. Ідеї соборности я зовсім не зачіпав у своїй статті, лише стверджував безвиглядність Собору в приявности сучасних духовних провідників. Це — перша. Друга — та, що п. Хруцький утотожнює Собор зі Соборністю, яку розуміє як співпрацю Церкви на світському незалежному від уряду елементі."

Чи таке утотожнення не є власне баламуцтвом? Чи не є також баламученням публики агітувати за „соборність", знаючи, що на неї не дають згоди і московський епископат, боронений п. Хруцьким, і уряд? Требаж врешті тим, що дбають за оборону української церковної культури зрозуміти, що тої культури не будуть відстоювати: 1) московські владики, 2) організовані ними Собори та 3) фантазія соборности.

Скажете, що й покликання єрархії шляхом виборів також не до здійснення, як і соборність. Коли так, коли це українське громадянство собі усвідомило, то воно мусить прийти до того висновку, що його не хотів я робити в своїй попередній статті: що **оборона української церковної культури в умовах церковного незєднання є річ без усяких виглядів.**

СПРАВА РОЗВОДІВ.

П. Хруцький заявляє, що йому невідомо, як „виглядає ця справа з канонічного погляду"; думає, що не слід її „виволікати" на сторінки світського органу, а тим більше в соймі. Однак, він її „виволік" і то в соймі, де доказував її канонічність. Тепер гадає, що до цеї справи треба підходити, як він підходить, — „з політичного боку"; себто боронити розводи, бо ними зацікавились польська преса й судові чинники, щоб „виєднати в церковної влади більших уступок." Маю підстави вважати такий підхід не політичним, а мітичним. Бо: 1) при переговорах уряду з церковною владою п. Хруцький не був присутнім — звідкиж йому відомо, що московські владики опираються якимсь урядовим вимогам?; 2) як можна використовувати розводи як „репресійний засіб", коли вони переводяться в границях права й канонів і 3) ніякої репресії проти московських владик не потрібно, бо вони ніколи не чинять опору.

Коли справу розводів треба розглядати з боку політичного, то — на нашу думку — належить поставити такі питання: 1) чи масове „давання" розводів не гангренує й не руйнує суспільно-громадської культури; 2) чи воно провадиться в границях права та чи не уявляє собою засобу матеріяльної експльоатації й 3) коли воно „діло православне", як гадають оборонці, то чи не належить поставити його так, щоби воно не служило й засобом експльоатації й „репресійним засобом" супроти єрархії? Це булоб політичне трактування, а разом і оборона українських інтересів і церковних достойників.

Автор сміє висловити надію, що ласкаві читачі приймуть цю статтю не як полеміку, а як річеве вияснення справи, що так трагічно склалася для українського народу й потребує якнайдокладнішого висвітлення, — справи Православної Церкви.

О. Прот. Табінський.

Зі сойму і сенату.

Як повідомляє ПАТ соймова скарбова комісія одобрила проект про податкову ординацію, конституційна підкомісія скінчила проект про заборону лучити деякі становища з посольським мандатом, а морська комісія устійнила проект закону про морські портові оплати.

Сенатська правна й економічна комісія скінчила наради над проектом закону про кооперацію.

Рада Міністрів одобрила проект розпорядку президента Польщі про обсяг ділання в апровізаційно-харчевих справах.

По широкому світі.

— Архиеп. Йорку запропонував англійському урядові, щоби зі сподіваної 20-міліонової надвишки призначив 5 міл. ф. на підвишку допомог безробітним.

— Маґістрат м. Ляйпціґа іменував през. Гінденбурга і канцлера Гітлера своїми почесними громадянами та вирішив на схід від цього міста збудувати село Лімбах в честь першого гітлерівця з Ляйпціґу, що згинув у братовбивчій війні.

— У комуністичному процесі в Дортмундт присудили Фойґта і Ранора на кару смерти а 3 підсудних на 5—15 літ важкої вязниці.

— В Австрії вийшов закон, що забороняє працювати лікарям, адвокатам і аптикарям, які належать до забороненої політичної партії.

— Еспанська влада приготовляє заборону страйків, будує теж концентраційні табори на островах.

— Чеський уряд відібрав дебіт „Ілюстр. Куріерові Цодз." на терені Чехословаччини.

— З нагоди 84-ліття през. Масарика відбулися в цілій Чехословаччині великі паради й манифестації, ряд міст назвав його іменем площі й вулиці.

Пятьдесятиліття „Української Бесіди" в Тернополі.

В неділю 4. березня ц. р. святкувало тернопільське громадянство 50-літній ювилей істнування т-ва „Українська Бесіда", що розпочало свою діяльність 1. лютого 1884 р. Є воно третім з ряду щодо віку українським товариством в столиці галицького Поділля, бо старшими від нього є тільки „Українська Бурса ім. Качали" (1873) і філія „Просвіти" (1876), а після Львова (1861) і Перемишля (1864) одним з найстарших українських касинових товариств у краю. Розвиток і заслуги „Укр. Бесіди" в Тернополі подібні, як її старшої сестри у Львові. Була вона не тільки касином для української (тоді руської) інтеліґенції міста Тернополя і широкої околиці, але місцем, де родилася нова ідея і де творилося діло національного відродження нашого Поділля і в кімнатах якого довгі роки находили (а ще й нині деякі находять) своє пристановище наші товариства.

З основників „Української Бесіди" нема в живих ні одного, але живуть ще ті, що памятають перші роки її істнування. Протоколів і записок товариства аж по 1921 р. нема — пропали безслідно в часі воєнної хуртовини, а його історію відтворив у свому інтересному рефераті, що повинен появитися друком — проф. Тома Воляний на основі друкованих споминів одного з основників і першого голови та культурного кермания Поділля в 70. і 80-ті роки мин. століття — пок. Олександра Барвінського, дописів з „Діла" та споминів і цілої низки живучих членів і членок (між ними найщиріші старенької пані Гладишовської з Тисковоі), що стояли близько діяльности „Української Бесіди". Повоєнні часи змінили зовсім характер складу членів, а по части і саме життя товариства. До війни мали перевагу державні урядовці (понад три четвертини загалу членів), сьогодні такий відсоток творять приватні урядовці і вільні звання, а державних урядовців в активній службі малощо більше понад 10 відс. Ще одна велика ріжниця. На сто кільканадцять нинішніх членів нема ні одного студента вищих шкіл, хоч живе їх тут нераз біля сотні. Всі вони для старшого громадянства чужі і непричасні при творчій національній праці. Чужі і для гуртової товариської культури. До війни кожний студент вважав собі честю бути членом „Української Бесіди" і тут ставив перші кроки своєї громадянської діяльности.

По цій останній — не зовсім веселій згадці — дещо про саме ювилейне свято. Розпочалося воно в год. 6. веч. панахидою за померших членів у місцевій парохіяльній церкві, яку відправив о. крил. Вол. Громницький в асисті кількох священиків при співучасти „Тернопільського Бояна" та в приявности великого числа українського громадянства. Опісля слідувала в год. 7. веч. академія в кімнатах товариства (найкращий касиновий льокаль в краю в домівці „Укр. Банку Кооперативного). Розпочав її один з найстарших живучих членів дир. Онуфрій Солтис короткою промовою про значіння „Української Бесіди" та про за заслуги її основника пок. Ол. Барвінського, а кінчаючи, відслонив його портрет. З черги проф. Т. Воляний виголосив одногодинний реферат про історію „Української Бесіди" (до війни „Руської Бесіди") в Тернополі, змістом дуже цікавий, з котрого дещо подано вище. Тут ще згадаю, що до 1903 р. до „Української Бесіди" належали і місцеві москвофіли, а в перших початках і то довший час і доволі значний гурток польських інтеліґентів (між ними і відомий тоді як наш прихильник проф. загальної школи пок. Ґедройць), а навіть деякі жидівські адвокати. По рефераті співав мішаний хор „Терн. Бояна" Володимира Березовського „Зиму" під управою

композитора, а накінець п. Стебницька відспівала „Ах, де ж той цвіт“ Остапа Нижанковського і „Не забудь юних днів“ М. Лисенка. Всі точки випали зовсім удачно.

Після цього вложили особистий привіт колишні довголітні члени „Української Бесіди“ в Тернополі: голова Наук. Т-ва Шевченка у Львові проф. д-р Вол. Левицький, що як старший гімназист памятає основини товариства, а опісля як професор був довгі літа його членом та брав участь у національному відродженні Поділля, проф. Пігут від „Укр. Бесіди“ в Чорткові, п. Софія Олесницька від „Укр. Бесіди“ в Станиславові і о. крил. Вол. Громницький від кооп. „Будучність“ і фабрики „Калина“ в Тернополі.

На свято наспіло багато привітів, які відчитав секретар т-ва д-р Теодор Мисюк. Привіти прислали „Укр. Бесіди“ зі Львова, Перемишля, Самбора, Станиславова і Яворова та всі місцеві українські установи. Крім того прислали привіти: д-р Богдан Барвінський і родина Барвінських, проф. Іван Галущинський, проф. Гусак, през. д-р Дроздовський, д-р Іван Копач, родина Крушельницьких, о. крилош. Дамян Лопатинський, радник Макух, п. Олена Охримовичева, рад. Роман Сосновський і проф. Омелян Терлецький — всі зі Львова, колишній видний тернопільський діяч — нині судовий радник д-р Данило Стахура з Берегова на Закарпатті (його привіт витали окремо довготреваючими оплесками), о. крил. Теодор Цегельський зі Струсова, радн. Роман Дмоховський з Перемишля, д-р Вол. Гуркевич зі Самбора, о. Платон Карпінський з дружиною з Острівчика і інші.

Після цієї офіціяльної частини, у якій взяли участь ширші круги місцевого громадянства, розпочався комерс около 10. год. веч. у салях товариства. До спільної вечері засіло около 100 осіб, членів „Української Бесіди“, відпоручників товариств і запрошених гостей. Попри товариську гутірку і співи були і промови. Перший говорив теперішній голова „Української Бесіди“ проф. Ілля Посмітюх, дальше вічно бадьорий, мимо 76 літ, з питомим дотепом та зі сильною вірою у краще завтра о. крил. Михайло Світельський з Ладичина (тричі), о. Волод. Громницький (дякував всім паням, що занялися влаштуванням спільної трапези на руки п. Августи Хомової), проф. Т. Водяний, Іван Онуферко, син Івана від т-ва „Зоря“ і міщанства, проф. Іларій Брикович, посол д-р Степан Баран і д-р Вол. Лисий. Комерс закінчився у пізних годинах та лишив у присутніх якнайкраще враження.

Кінчу побажанням, щоби реферат проф. Т. Водяного, що є монографією одного з наших найстарших товариств, відповідно приладжений до друку, міг появитися як фейлетон на сторінках „Діла“. Історія „Укр. Бесіди“ в Тернополі, що у 80-ті рр. м. ст. у проводі в праці над нашим національним відродженням конкурував навіть зі Львовом, це у великій мірі історія відродження галицького Поділля, майже зовсім невідомої ширшому загалові. А свою історію треба знати і через неї вчитися любити і шанувати традицію і народніх працівників.

С. Б.

Ювилей заслуженого священика.

50-ліття священства о. Теодора Цегельського.

В дні 22. березня ц. р. минає 50 літ священства о. Теодора Цегельського, пароха в Струсові, теребовельського повіту. Уроджений в Закомарю в Золочівщині 1861 р., по скінченні гімназії в Бережанах і богословія у Львові прийшов о. Теодор Цегельський (молодший брат о. шамбеляна Михайла Цегельського з Камінки Струмилової) на свою першу посаду як сотрудник до покійного о. Миколи Лятоpовського в Струсові, де залишився досі без перерви і де від 1890 р. є парохом.

Рівно пів століття працювати на одному місці і то працювати з видимим успіхом — не багатьом судилося священикам. Минається вже друге покоління, що було свідком праці о. Т. Цегельського. Перед 50-ти роками не було ще в Теребовельщині повного українського життя, не було його майже зовсім і в Струсові. „Міщанська Читальня“ — попередниця нинішньої читальні „Просвіти“ — ледви животіла. Оживив її щойно о. Т. Цегельський, уладжуючи частіші сходини членів для спільного читання часописів і книжок та тим, що дав почин до основування хору, який у значній мірі причинився до скріплення національної свідомости й діяльности тамошнього міщанства. Помічниками були йому у його трудах пок. міщанин Йосиф Ситник (латинник) і пок. дяк і агент „Дністра“ Йосиф Гірняк. Струсівське міщанство дало нам неодного з видних громадян — згадати хочби о. ректора д-ра Йосифа Сліпого, о. д-ра Конрада у Львові, п. Паврову з Яворова, о. Кароля з Микулинець та численну родину Гірняків.

Ні одна ділянка нашого національного життя в Теребовельщині не була чужа о. Т. Цегельському. Творив він перші почини політичної організації як секретар політичного товариства „Хлопська Рада“ в Теребовлі, на освітньому полі як основник і голова філії „Просвіти“ в Теребовлі — врешті і в кооперативній ділянці як основник та довголітній член Надзірної Ради кредитового товариства „Поміч“ у Теребовлі.

Працю й заслуги о. Теодора Цегельського знає передовсім сам Струсів. У 1901 р. основав він там читальню „Просвіти“, котрої ще і донині є діяльним головою, а в 1904 р. кредитову кооперативу „Власна Поміч“, що мала значіння не тільки місцеве, але і для широкої околиці. І коли воєнна хуртовина знищила цю інституцію, о. Т. Цегельський заложив у 1921 р. кооперативу „Єдність“ у Струсові і як давній практичний кооператор став там книговодцем та в цьому характері веде кооперативу донині, не зважаючи на свій глибокий вік.

На народніх працівників виховав він і свої діти — одного заслуженого кооператора, двох діяльних священиків, професора ґімназії та дві доньки, замужні за священиками.

Нинішні часи не дуже щедрі на таких людей, як о. Т. Цегельський — у кожному кроці примірний священик — один зі старих дубів, що нам залишились і стоять твердо по великій хуртовині, що потрясла нашою Батьківщиною і яка ще не зовсім втихомирилася. Лихоліття і бурі не зігнули та не зломили о. Т. Цегельського. Побідно він їм оперся, даючи живий приклад молодшому поколінню, як у практиці треба розуміти любов Батьківщини і працю для Неї.

С. Б-к.

Дівоча вчительська семинарія у Львові — Шевченкові.

Для старшої громади були Шевченкові свята тим клеєм, що лучив молодь у цілість, тим кременем, що гострив її свідомість та енергію, тим чар-зіллям, що будив у ній і скріплював віру у свої власні сили. Це були перші молодечі спроби виявити себе. По війні змінилося наше відношення до безсмертної памяти Шевченка. Шевченкові роковини стають у думці старшої громади свого роду пережитком, а що найменше — зайвим романтизмом. На щастя, молодь не заражується цими думками. Доказом цього концерт у шану Т. Шевченка, уладжений в суботу 3. березня ц. р. ученицями львівської учительської семинарії в салі Народнього Дому (Театр Ріжнородностей).

Під ярке електричне світло почав свято численний хор без диригента поважним Стеценковим „Заповітом“, якого присутні вислухали стоючи. Дівчата були у скромних напів національних одягах з богацтвом прикладного мистецтва. Зрештою — кожний, що був на цьому концерті, може без перебільшення сказати, що серед найбільшого зворушення й захоплення провів дві години. Були такі займаючі місця, що було би образою для виконавців прикладати якунебудь міру поблажливости. До таких місць треба зарахувати вступне слово (Н. Пендюк), обі декламації (О. Старицька і М. Мацех), скрипковий ансамбль із фортепяном — навіть під технічним оглядом бездоганний, а вже особливо хор „Білоданчика“ (Ф. Колесси) виконаний з найніжнішими нюансами, як щось рідне, в чому дівчата нехотячи віднайшли себе. Видно, що проф. І. Левицький поклав багато труду, щоби так опанувати голосовий матеріял. Загалом було слідно велику працю учениць над собою та відповідальну працю учительського збору для будучих виховниць. Руку учителів зрештою вичували ми теж і у вступному слові, яке мусіло виректися молодечого розмаху. Та цьому нема що дивуватися в сьогоднішніх часах. Добрий був теж хор „Лагідні ночі“ Безкоровайного до слів Л. Українки. Цей хор був би напевно розніжнив слухачів своєю романтикою, якби співачки були проявили дещо більше молодечого жару. На виконання цієї точки ... вплинуло й те, що вона була в першій част... ні концерту (як і „Прометей“), коли то ще дівчата не освоїлися вповні із салею. Голоси промовниці й декляматорок дзвінкі, милі; дикція дуже добра.

Зовсім окрема згадка належиться інсценізації „Перебенді“. Це свого роду картина, що має право сама одна стягнути українських ... ців. Вона була така замітна, що для цілої ... преви ледви чи підходила назва „концерту“. Інсценізація продумана до дрібниць, кожний рух оправданий, граціозний, а цілість ... чарівна. Босі дівчата вибігли у пестрих одягах на сільський майдан, до якого прямує „старий сліпий“ Перебендя із симпатичним „хлопцем“ поводатором. Милий, ніжний бренькіт бандури сліпця пригадує про Чалого, звертаючи ... на горлицю. Дівчата просять „веселої“. І ... режався майдан веселкою красок цвітучих ... гів, пішли в рух босі ноги та гнучке тіло молоді. А вже „Веснянка“ із символічним ... дженням весни — це для себе окрема картина. Пописову ролю ясної весни грала вдачно ... Л. Менцінська. Вона теж у дальшій частині ... діграла Шевченкового ґенія, декламуючи ... драматизмом дальшу частину „Перебенді“ ... прозорі символізуючі рухи дівчат. Своєрідна обстановка українського села і — в дальшій частині — степу з могилою надавали картині ... повноти. „От, такий то Перебендя“... в композиції і виведенні п-ні проф. Суховерської. Мимохіть насувається думка: ще багато можливостей без зайвої трафаретности може дати шира пошана до Шевченкового слова.

На закінчення відспівав хор у повних національних уборах дівочі партії „Вечорниць“. Національним гимном покінчилося це знамените свято. В очі кидалася охота, пієтизм, енергія, видержаність та амбіція дівочої молоді; цієї прикмети, що виявляє життя ... ни. Такі свята безумовно відмолоджують ... ку й почування, а молоді дають змогу спробувати своїх сил. Тому такі свята не повинні переводитися.

Шкода, що лише невеличкий гурток старшої громади (з Преосв. Никитою) був учасником цього замітного свята. У часі, коли стільки говориться про національне виховання, слід би декому поцікавитися, як воно стоїть у тій школі, що видає вчительських кандидатів. Цеж дівчата, яких роля в житті нації незвичайної ваги.

Учасник.

З відчитової салі.

Про аналізу психічних здібностей.

Від Української Професійної Поради у Львові відбувся дня 24. лютого ц. р. у залі „Р. Ш.“ при вул. Мохнацького 12. реферат ... **Всеволода Метельського: Про аналізу психічних здібностей.**

Прелеґент звернув увагу, що до успішного здобуття нових варстатів праці в ділянці ремесла, торговлі і промислу не вистанусь самі матеріяльні засоби-капітал, але що вперед треба ще виробити у нашої молоді потрібний до цих нових шляхів світогляд і психічні здібности. Подаючи аналізу психічного життя людини, прелеґент указав, як можна такі здібности розвивати і чим це обовязком. В кінцевому висновку прелеґент прийшов до висновку про потребу раціонального розподілу наших робучих сил, щоби до ріжних ділянок праці брались передовсім ті люди, що до цього найбільше надаються.

Опіка над робітничою молодю по містах.

Дня 3. березня ц. р. численно зібрана публика слухала з великим зацікавленням реферату **інж. Р. Білинського** на тему: **Опіка над робітничою молодю по містах.** Прелеґент у своєму ядерному викладі змалював небезпеку, яка грозить селянській молоді, що з ріжних причин покидає село та їде до міста шукати заробітків. Щорічно кільканадцять тисяч найкращих і найвідважніших селянських доньок і синів покидає рідну хату і шукає праці по містах. Одначе лише маленька кількість з цього цвіту українського народу находить для себе відповідну працю і залишається вірною своїй батьківщині, лише маленька кількість ... Решта, виставлена ... дається злим впливам міста ... на небезпеку фізичного використовування і морального розкладу, навіки пропала для української нації.

Прелеґент подав реальний проект ... суспільної організації, що не лише ...

...ння й в пошукуванні праці, але й опікувалася б молодими виходцями села впродовж часу їх навчання і навчання, як це роблять суспільні опікуни в Америці. Виклад подав дуже актуальну у нас справу. Можна сподіватися, що небавком справа організації сільської робітничої молоді по містах буде розв'язана по думці інтересів української нації.

Протипольські демонстрації.

МОРАВСЬКА ОСТРАВА, 8. III. ПАТ. В чеському Тешині визначено на 11. ц. м. антипольські маніфестації, в яких візьме участь Шкільна Матиця, Шлеська Нац. Рада, Сокіл, товариства ..., католицькі т-ва молоді, легіонерські й ... і селяни. Чеські часописи заповідають, що ті маніфестації будуть черговою пересторогою для поляків.

З нових видань.

„Ми", літературний чвертьрічний журнал, книга II. Зима 1934 р. В-во „Варяг", Варшава ст. 280.

Такий журнал, наче передчасна ластівка на нашому ґрунті. Нагадує він „Мистецтво" наших залізних, завзятущих і непоправних ідеалістів, що видають його більш для чужинців, ніж для земляків. Журнал для еліти? У нинішніх часах, коли навіть ті, що зачисляють себе до неї, лаються у своєму органі так, якби хотіли мати за собою все вулично шумовиння!

Редактори журналу „Ми" розуміють поважну літературу так: стежимо за европейською літературою і хочемо ділитись з іншими її здобутками, в різноманітних її проявах; коли не маємо рідних творів, що стоялиб на досить високому рівні відповідно до наших домагань, то бодай ... нас із чужинними. Це розумніше і краще, ніж до кепських рідних віршиць або старих споминів дочіпляти вивіски з чужих ...

Наталя Лівицька-Холодна дає кілька вдалих перекладів із французьких поетів: Лябе, Вільйон, Бодлер, Ролліна; Е. Маланюк дає переклади з Махара, Іллаковичівної та Вежинського.

У томі находимо довше оповідання Андрія Іщаківського „Сонце в пісках", що полишає сильне враження головно своєю рисою — воно ... щире, без штудерних вихилясів, ... свою уяву наші старші та молодші. Кілька сцен у цьому оповіданні (до речі, не зовсім вдачно названому „романом") має багато сили та розмаху. Жаль, що такі речі пропадуть у журналі малодоступнім для загалу, ... появитись книжкою.

Переклад архитвору японської літератури „...", зроблений Ст. Левинським теж міг би вийти як окрема настільна книжечка, добра ... роздумувань про суєту світа і важкі ... „вічної правди".

Акад. Ст. Смаль-Стоцький у довшій розвідці про Шевченковий „Сон" доказує, що ця поема наскрізь політична — один із найпалкіших виявів віри поета в окрему державно-правну ... України. Статтю В. Калинова: „... до життя" моглиб з успіхом передрукувати ріжні наші часописи, що вряди-годи тичуть своє макове зерно до „літературної різдвяної кутї чи великодного маківника.

Найоригінальніша тут розвідка славного ... письменника Унамуна на тему: чи читач мусить мати симпатію для автора і чи антипатія не є тут не менше сильним засобом ... Маленька студія Макса Шелєра про „..." може доповнити міркування на цю тему ... та Карляйля.

Том кінчиться трьома довшими рецензіями ... „Вістник", на „Зорі світ заповідають" Г. Журби і „Сонети і строфи" Кравцева. Маланюк ... вірити, що Журба своєю повістю у дальших частинах „відограє переломову ролю у розвитку нашої прози" — побажання патетично-красномовне без ніякої підстави; І. Дубицький вказує на слабі місця поезій Кравціва, що бється між ... і задто високою суспільною програмою. Кривавінський розторощує своєю критикою „Вістник" Донцова, перечисляючи подрібно всі його гріхи: від цитатоманії, ідеологічної ... публіцистики, нелітературної мови і провінціяльного розуміння літератури.

Та це вже ціла окрема тема, яка заслуговує на окрему згадку.

м. р.

Ґенеральна „чистка" у Києві.

Орган російських соціялдемократів за кордоном „Соціялестіческій Вестнік", який недавно перенесли з Берліна до Парижа, повідомляє, що у звязку з постановою Всеукр. Виконкому, якою столицю перенесено з Харкова до Києва, вирішила комуністична влада перевести основну чистку серед населення Києва. З Києва має виїхати кілька категорій населення. Крім того родини, які займають ціле мешкання мусять зміститися в одній тільки кімнаті, а всі нежонаті, незамужні й самотні мешканці мешкатимуть в окремих заведениях, які на швидку руку будують на ґрунтах давного монастиря Лаври.

Політичні процеси у Самборі.

Перед лавою присяглих в окружному суді самбірському відбулася недавно ціла низка політичних процесів. Дня 21 лютого ц. р. засіло на лаві обвинувачених чотирьох молодих хлопців, а саме **Мих. Зарицький** з Тустанович, **Ілько Пристай** з Трускавця, **Василь Мороз** зі Стебника і **Ярослав Римар** зі Сільця коло Дрогобича. Всім їм закидав акт обвинувачення приналежність до ОУН. Обжаловував прокуратор Хліпальський, трибуналові проводив окр. суддя Купровський, а вотували окр. судді Хшонщевський і Смогожевський. Боронили українські адвокати з Самбора, а саме д-р Іван Роґуцький, д-р Петро Білинський, радн. Білинський Іван і д-р Вол. Гуркевич. Після цілоденної розправи судді присяглі затвердили вину трьох обвинувачених у приналежности до ОУН, тобто у злочині з ст. 97. к. к., й увільнили від вини четвертого обвинуваченого. На підставі того трибунал засудив першого обвинуваченого на 4 роки вязниці, другого і третього по 3 роки, а четвертого звільнив від вини й кари.

Дня 23. лютого ц. р. відбулася в тій самій салі перед судом присяглих друга політична розправа за злочин зі ст. 154 к. к. (кольпортажа летючок ОУН) проти **Миколи Рожнятівського, Кирила Малетича й Романа Романчука**, селянських хлопців з Завадки коло Турки (з них тільки перший має укінчену народню школу, два інші зовсім неграмотні). Обвинувачував прок. Зельонка, предсідником трибуналу був Венґринович (старорусин), судді вотанти: Смоґожевський і Хшонщевський. Боронили: д-р Вол. Гуркевич, радн. Іван Білинський, д-р Гординський і д-р Іван Волошин. На основі вердикту суддів присяглих, що затверджував вину двох перших обвинувачених і звільнив останнього, засудив трибунал першого обв. на 4 роки вязниці, другого на 2 роки, а третього увільнив від вини й кари.

Велике зацікавлення серед самбірського громадянства викликала третя з черги політична розправа проти **Михайла Смоли** й тов. Як відомо, Михайло Смола, родом з Дрогобича вмер недавно — в тиждень після виходу зі слідчої тюрми, де пробув майже один рік.

На лаві обвинувачених засіли **Володимир Білас** з Трускавця (рідний брат страченого Василя Біласа), **Михайло Хорт** з Трускавця, **Матвій Гнатів** з Тустанович (рідний брат Михайла Гнатова, відомого з процесу Голувка), **Теодор Муйла** з Тустанович і **Михайло Кузик** з Трускавця.

Розправа була розписана на два дні, 26. і 27. лютого ц. р., але тревала три дні і присуд запав аж пізно вечором 28. лютого. Всім обв. закидав акт обвинувачення приналежність до ОУН., тобто злочин зі ст. 97. к. к. Надто двом першим обв. і пятому організацію нападу на склеп ювілєра Крепля в Дрогобичі — отже злочин зі ст. 299 к. к., а першому також крадіж дубельтівки з музею (злочин зі ст. 257 к. к.). Обвинувачував прок. Зельонка, в трибуналі засідали судді: Купровський, Смоґожевський і Хшонщевський. Боронили: д-р М. Галущинський, д-р Іван Роґуцький, д-р Юліян Рабій, мґр. Кульчицький, і д-р Петро Білинський. Через салю розправ перейшло кількадесять поліційних свідків, відомих вже з давніших політичних процесів. Річеві і глибоко обдумані промова виголосив д-р Микола Галущинський, який спеціяльно боронив Вол. Біласа та д-р Іван Роґуцький. На підставі вердикту суддів присяглих трибунал засудив Володимира Біласа на 6 літ, Хорта на пять, Гнатова на чотири і Муйлу на 3 роки вязниці, а Кузика звільнили.

В четвер, тобто 1. березня ц. р. відбувся процес проти **Романа Лаврова**, 19-літнього ґімн. абсольвента з Тустанович, обвинуваченого у приналежности до ОУН (злочин зі ст. 97). Боронили д-р Мик. Галущинський і д-р Р. Скібінський з Дрогобича. Трибуналові проводив предс. окр. суду в Самборі Вондравш. Після цілоденної майже розправи засуджено обвинуваченого на 3 роки вязниці.

НОВИНКИ

— **Церковні брокати**, борти, френдзлі, наплечні хрести, **панаму** до вишивання фелонів і фан, **дзвони**, всі готові церковні річи, **плащениці**, книги, світло, **кадило**, печатки для Парох. Урядів, хінсько-сріб. і альпакове **столове накриття**, ліжка, **прапори** і **відзнаки**, поручає Дім тор.-пром. „**ДОСТАВА**" у Львові, Домініканська 11/І. і Руська 20, в Перемишлі, Костюшка 5 і в Тернополі, Руська 14. 1106 14-?

— **Конфіската „Діла"**. Вчорашнє (62) число „Діла" підпало конфіскаті за один уступ у промові сенатора д-ра Антона Горбачевського, виголошеній на пленарнім засіданні сенату 26. II. ц. р. Через ту несподівану конфіскату дістали наші читачі „Діло" з великим опізненням. Це вже 11-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— **Професіоґрафія** — виклад на цю тему від Порадні для вибору звання виголосить проф. **Ярослав Кузьмів** у суботу 10. березня ц. р. в домівці Кружка Ганни Барвінок, вул. Мохнацького ч. 12/І. Початок: год. 6. вечором.

— **Відчити з ділянки астрономії.** Заходом Астрономічного Кружка при Т-ві Українських Наук. Викладів ім. П. Могили відбудеться в салі „Української Бесіди", Рутовського 22/І, цикль відчитів з обсягу астрономії. Порядок відчитів: 12. березня: д-р Роман Цегельський: Клясична астрономія; 19. березня: д-р Іван Раковський: Астрономія XVIII. і XIX. століття; 26. березня: д-р Володимир Левицький: Сучасна астрономія. Початок відчитів: год. 6-а (18). Вступ за добровільними датками. Управа Кружка задумує також уладити показ неба в астрономічній обсерваторії львівського університету. Зголошення приймати муть по відчитах. Реченець обсервацій подамо пізніше.

— **Робітництво Рідній Школі.** В неділю, 4. ц. м. відбули громадяни Левандівки в чит. „Просвіти" сходини у справі допомоги Рідній Школі. Справу позички вияснив зібраним представник Гол. Управи Р. Ш., Лев Ясінчук в одногодинному refераті, після якого дир. Снилик завізвав приявних перейти від слів до діла. Зібрані підписали зразу позичку на 525 зол. вплачуючи готівкою 108 зол. При цьому трапився зворушливий момент, коли один з громадян підшукував собі товаришів, які спільно з ним підписалиб одну позичку на 25 зол. Найшлося таких 4, з яких два підписали і вплатили по 5 зол., а двох по 7 зол. 50 сот. Видно, що часи часами, але добра воля й охота сильніша від них.

— **Свято Шевченка у Братиславі**, ЧСР, відбудеться в суботу 10. ц. м. Святочні промови виголосять: проф. Ф. Тіхи і доц. О. І. Бочковський. Свято влаштовує місцева філія „Просвіти" при співучасти українських студентів. — При цій нагоді варто згадати, що Т-во „Просвіта" в Братиславі веде українську школу для дітей. Школу ведуть студ. філ. Галас і Желтвай. Головою батьківського комітету при школі є д-р І. Мандай.

— **Свято Шевченка в Ліберці**, ЧСР, відбудеться 10. ц. м. в год. 20 у „Ферайнсгаде". У програмі реферат, діточі декламації, гра оркестри і виступи хору Українського Допомогового Т-ва.

— **Вінчання ред. Чижа в Америці.** 17. лютого відбулось вінчання редактора „Народньої Волі", п. Ярослава Чижа, з п. Йосифою Яремівною в українській греко-католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку.

— **Новий костел** будують в селі Кирилівці (Дубенщина), де, як нам пишуть, й всього кількох латинників.

— **„Король польських комиків".** Так називають деякі критики Адольфа Димшу, колишнього члена ревієвої трупи „Кві про Кво" (пізніше перезваної на „Банда"), що заповів окремий вечір у Великому Театрі на 9-го ц. м. при співучасті кількох артисток: Ені Антошівної, Варії Ласки та Феліції Біріньської.

— **Гарний редактор.** Як відомо цими днями припинилась поява найстаршої у Львові „Газети Львовскої", що як урядова довгі роки виходила колись у німецькій мові. Була вона завсіди урядова і в останній своїй сталії теж. Редактором її був п. Войцех Барановський. Одного дня виїхав до Варшави і звідтіля не вернувся. Зате прислав лист своїм співробітникам і підчиненим. У цьому листі найшли вони дуже цікаве вияснення, чому не дістали досі платень. П. Барановський витратив 130 тисяч золотих, призначених на ці платні, на свої особисті потреби і прощається з усіма своїми співробітниками, заявляючи, що більше не має чого вертатись до Львова і на своє становище.

— **За летючки в церкві.** Дня 29. жовтня м. р. приловив поліційний агент в церкві на Клепарові 26-літнього Теодора Дубана, що підчас богослуження мав розкидати протидержавні летючки ОУН. За цю провину відповідав він 8. ц. м. перед львівським судом присяглих. Після розправи, на якій зізнавало кілька свідків й оборонець д-р Ст. Шухевич виголосив ефектовну промову, судді присяглі заперечили 11 і 9 голосами вину підсудного і його звільнили негайно з вязниці.

— **Львівська хроніка.** З бляхарської робітні Цукерберґа при вул. Городецькій вкрали невідомі злодії тютюну вартости 2000 золотих, який досього навіч, боючися злодіїв, давала завжди власниця трафіки, Шмільович. — Дочка львівського купця, Гелена Кносівна, яка постійно жила в незгоді з родиною і з того приводу трýлася вже мин. року, вискочила після сварки з вікна другого поверху і півживу перевезли її до лічниці. — Суд притягнув до відповідальности Ант. Шкредка, що вимантив від служниці Марії Андрусів, обіцяючи їй найти мужа, 100 зол. і досі його не найшов. — Вас. Миколова з Мшани арештували за те, що обіцяючи людям посади, натягнув їх на грубі гроші.

— **Краєва хроніка.** В Сереках Дол. рогатинського пов. вбив хтось вдову Ганну Іванюк. Слідство ведуть. — У Львові почався процес проти війта в Містків, Тимка Дуліби, що розтратив 7.774 зол. з громадських грошей. — В Синові пов. Стрий почали Петро і Мих. Юркові бійку за межу з родиною Боднарів, у висліді якої обох їх перевезли важко ранених до лічниці. Боднарів арештували. — В Ярославі арештували Дмитра Гребеняка за те, що хоч мав 12 морґів поля, пустився на жебранину. — В Перемишлі вмерла 56-літня Бетаверова, яку підчас відомого бандитського нападу опришки Гардиш і Унґер важко побили. — В надвірнянськім повіті було 9 випадків тифу. — Тернопільський суд присудив за приналежність до ОУН Тараса Цимбалістого на 5, а Шурана й Заяця кожного по 6 літ вязниці.

— **Стріли до гаєвого.** У Стинаві Вижній пов. Стрий стріляли невідомі злочинці крізь вікно до гаєвого лісів Гартенберґів, Івана Фольтини; куля ранила Фольтину важко в лівий бік. Як підозрілих у цьому злочині арештували двох місцевих парубків, що здавна мали з ним порахунки.

— **Два і пів кіля цвяхів у шлунку.** В Розвійниці пов. Ярослав надоїло життя Іванові Гарасимові і щоби швидше вмерти, проковтнув він 20 гуфналів, якими прибивають кінські підкови, які разом важили близько 2 і пів кіля. Та не помогло й це, Гарасима зоперували, цвяхи йому витягнули і він житиме далі.

— **За свого сусіда.** В с. Вівсю пов. Підгайці сталася така подія: 28. м. м. селянин з того села Ів. Мазурик віз на поле обірник через двірське поле. Тут придержала його двірська служба з економом Коривайцом на чолі й хотіла взяти йому коня, а коли Мазурик не давав, хтось з тої служби стрілив і ранив його в плечі. Кілька днів пізніше Мазурик, що на цей раз їхав уже хлопським полем, зустрінувся знову з Коривайцом, а той, не кажучи нічого, витягнув револьвер, стрілив до Мазурика тричі і втік. Важко ранений Мазурик ледви дотягнувся до хати і брат відвіз його до лічниці у Бережанах. Коли в селі розійшлася про це вістка, селяни закипіли: вони — як пише „Век" вдарили у дзвони і громадою рушили до двора, де не тільки витягнули зпід ліжка Коривайця і побили його, але теж мали здемолювати обстанову його хати. Побитого Коривайця перевезли до лічниці у Підгайцях. На місце зїхала поліція, що веде слідство.

— **З Польщі.** Біля Гослини Мур. познанського пов. віхав поїзд повним гоном на самохід, яким кермував Захар Мільбавер з Косова к. Коломиї і розбив його зовсім. Мільбавер вмер по дорозі до лічниці. — В Лодзі застрілив у сварці Альойзи Коралевський свого товариша Каз. Курпіка та його наречену Гелю Лінінську, до яких прибув у гості, після чого вбив і себе. — У карному заведенні для малолітних у Глазі пов. Велюнь збунтувалися всі молоді арештанти, здемолювали харчівню і почали виломлювати браму, але 20 поліцаїв, що прибули на час, не допустили до цього. Кілька хлопців віддадуть під суд. — В Міцкевичах б. Барановичі підрізався на смерть хворий на нерви 21-літній В. Калоша столярською пилкою. — Суспільні убезпечальні задумують обнизити всім лікарям на 40 проц. платні. — Дня 3. ц. м. було в Польщі 408.700 безробітних, тобто на 1172 менше, як мин. тижня. — На Поліссі викрили великі зловживання залізничників, що постійно обкрадали зал. транспорти й арештували 30 кондукторів та стаційних службовиків. — У Вильні застрайкувало 3000 шевців, що не могли погодитись на умовини торговців обувою. — У військовому піротехнічному інституті в Рембертові вибухнула підчас науки рекрутів граната і поранила 5 вояків. — В Іновроцлаві присудили на пів року тюрми робітника Ясінського, що відкусив жінці ніс.

— **Ще одна клясична мова.** В одному італійському університеті (італійська преса дискретно не згадує міста) рішили цими днями одно принципіяльне питання, яке може мати далекосяжні практичні наслідки. Зголосився до університету скінчений гімназист з Єрусалиму. Секретар університету ствердив, що він не має у свідоцтві нот з латини та греки. В італійських університетах приняли засаду, що до університету допускають тільки учнів, що вчились клясичних мов. Дотичний гімназист боронився, що він учився гебрейської мови, теж клясичної. Коли секретар звернувся до ректора, щоб потвердити свій погляд, ректор зовсім несподівано заявив: „Що таке? Гебрейська мова, біблія і талмуд це не предмети з клясичного свідоцтва? Чи може бути щось більше клясичного!?" І гімназиста приняли. Тепер на цій підставі зможуть мати доступ до італійських університетів ріжні студенти-жиди. Вже і тепер Італія має між чужинними студентами 90 відсотків жидів, яких там приймають без перепон.

— **Ріжні вістки.** Начальний пластун світу, льорд Бейден Повль, що перебув недавно дві операції, подужав. — Біля Ленінграду випробували новий стратосферичний бальон, що долетів до 17.500 м. — В Люцерн найшли у приватному мешканні образ Святої Родини з 14 в. Догадуються, що його малював Тіціян. — Під кінець червня має відвідати Польщу 60 совітських літаків, що прилетять цілою ескадрою. — За останні три тижні вмерло в Індіях на суму 2866 осіб. — Процес Константінеску, що вбив премієра Дуку, почнеться перед военним судом 15. ц. м. — В Римі відбудеться конґрес мальтанських лицарів, на який має прибути 2500 членів того ордену.

— **Стерилізація мужчин у Норвеґії та Данії.** Норвеська рада міністрів розглядає проєкт закону про стерилізацію людей. Ті, що схотять добровільно піддатись операції, зможуть користати з цього закону, невилічно недужі та ідіоти будуть мусіти піддатись операції. Данське міністерство здоровля вже ввело такий закон. Окрема комісія знавців розглядатиме особи, що підлягають примусовій стерилізації від 18 року життя.

— **Смерть англійського композитора.** Помер визначний англійський композитор і диригент Норман О'Нейл. Уродився він у 1875 і студіював замолоду у Франкфурті. Широкій публиці став він найбільше відомий своєю музикою до песи Метерлінка „Синя пташка". Дав він теж музику до „Макбета" та „Юлія Цезаря" Шекспіра і до англійських сценічних казок, згармонізував ірляндські народні поезії і дав цілу низку творів на камерну орхестру, як нпр. „Аріядна з Наксос".

— **Альбанські вояки та урядовці** мусять від тепер зректись думки про подружжа з чужинками. Так рішила альбанський парлямент. Хто залюбиться і хоче доказати цю любов подружжа, нехай шукає недержавної посади.

— **Вязниця за подружу зраду.** Білгородський суд засудив жінку одного великого [illegible] ловця і його шофера на два місяці [illegible]. Покривджений Дмитро Ванйосович [illegible] ву скаргу на цю пару і доказав, що його [illegible] його зрадила.

— **Велика копальняна катастрофа.** В копальні Карстен-Центрум б. Байтену обвалився, [illegible] ми про це вже згадували, коридор, відтинаючи від світу 11 вуглекопів. По двох днях [illegible] тункової акції вдалося врешті добути з [illegible] нежишими й одного раненого, а з 7 [illegible] навязати контакт. До них залучили [illegible] яким передають їм харчі. В тій самій копальні трапилася подібна катастрофа вже два роки тому: тоді засипало 14 шахтарів і тільки 7 [illegible] них вирятували живими.

— **Цемент замість золота.** Не буденну загадку має розвязати Скотленд Ярд з Льондону. [illegible] Капштаді в Африці надав один банк на [illegible] плав „Белтімур Кесл" скриньку золота, [illegible] значеного для одного з льондонських банків. Коли в Льндоні відчинили цю скриньку, [illegible] шли в ній брилу цементу.

— **Міліонер-бандит.** В Америці викликала зрозумілу сензацію вістка про вбивство [illegible] мого в Шикаґо міліонера Попе. Його [illegible] неживого, подіравленого кулями з револьвера в одній гостинниці, а як виявило слідство, [illegible] Попе на чолі одної бандитської шайки і [illegible] ренти мабуть його зліквідували.

—o—

Спростування.

У Празі, 5. березня 19[illegible]

До Хвальної Редакції „Діла" у Львові.

З приводу допису п. Котовича в ч. [illegible] „Діла" (з 4. м. м.) просимо на підставі § [illegible] зак. спростувати:

1) Не є правдою, що в добі згаданого інциденту розговорився був д-р М. Масюкевич [illegible] те, що: „В. Юрченко і П. Котович якось [illegible] лю попали за кордон", „п. К. дуже легко перейшов Двістер" та що д-р М. назвав був п. К. „[illegible] і провокатором".

Але є правдою, що в добі інциденту — [illegible] кликаного самим-же п. Котовичем — [illegible] боку д-ра Масюкевича ніякої згадки про [illegible] п. В. Юрченка і що безпідставно та грубо [illegible] словом „я вам дам у морду") ображений [illegible] п. К., д-р Мас. попросив п. Кот. „не заводити методів більшовиків: провокаторів і чекістів, тут не Більшовія". З пошаною: Андрій Бо[illegible]ренко, педаґоґ, в. р. д-р Василь Васецький [illegible] і д-р Тамаш Гриб, в. р. свідки.

Д-р Микола Масюкевич, в. р.

2) Не є правдою, що д-р М. Масюкевич [illegible] квапився образити посередника п. К. — п. С. [illegible] рополка" і „пригрозив, що він фізично розправиться і з п. Котовичем і з його посередником", але правдою є, що д-р М. при неправдивому [illegible] ній п. К. розмові річево та чемно просив п. С. [illegible] висувати його погляд на можливість [illegible] дження (судового) справи і, не діставши [illegible] п. С. О. відповіді, зазначив, що від [illegible] п. К. і його заступників боронитиметься [illegible] й фізично. З пошаною: Д-р Тамаш Гриб, [illegible]

Д-р Микола Масюкевич, в. р.

З оригіналом згідно.

—o—

З музичного життя.

Попис елевів Муз. Інституту ім. Лисенка в Перемишлі.

В Перемишлі відбувся дня 18. II. в салі [illegible] Дому піврічний попис елевів середніх і [illegible] років фортепяну та скрипки Муз. Інституту ім. Лисенка. Попис робив враження поважної [illegible] лідної музичної праці та виказав ще раз [illegible] бливо високий рівень науки фортепянової [illegible] си, у якій майже всі продукції стояли на [illegible] ній музикальній висоті.

На спеціяльне відмічення заслуговують продукції учениць: талановитої Вахнянин [illegible] Л. (Годара Скерцо), Кіндрачуківної М. [illegible] Концертовий етюд A-dur), дуже солідно [illegible] ставленої Альткорнівної (Шопена Етюд [illegible] та Ліста Соловій), особливож добові уже [illegible] лої та вище аспіруючої пяністки Попович [illegible] (Шопена Скерцо b-moll та Ліста VI. Рапсодія).

Кляса скрипки і цим разом була [illegible] вана і чисельно і квалітативно трохи [illegible] хоча і тут можна було замітити солідне [illegible] ня і деяких талановитих адептів (нпр. [illegible] IV. н. р. Федевич і ін.).

На пописі виступив також хор [illegible] під управою учительки виконав довольно [illegible] ю, під оглядом ритмічним та інтонаційним [illegible] заміту, а навіть із доброю динамікою [illegible] нелегке „Життя циганів" Шумана. [illegible] кож дві продукції смичкового квартету [illegible] Хоч як щиро й радо треба такі пописи [illegible] витати, особливож на пописі [illegible]

...виконавці виявили очевидну значну працю і музикальність, то все таки вибрані твори Гайдна та Dittersdorf-а показалися для них за трудні: виконавці мусіли почуватися в них невільно та опановували їх тільки технічно і до певної міри ритмічно, натомість не стало вже сил на виконання.

Камерний концерт у Стрию.

Великою несподіванкою під кожним оглядом для мене був камерний чи радше фортепяновий концерт у Стрию, влаштований учительством фортепяну в Інституті ім. Лисенка в неділю 4. ц. м. вполудне. Передовсім самим змістом програми, суто фаховим та майже інструктивним.

Програму почала продекція проф. Савицького про давні й нові методи фортепянової гри, — наскрізь фахова, але виголошена доволі популярно, так що слухачі вислухали її із зацікавленням. Відтак слідував Концерт Моцарта f-dur в опрацюванні на три фортепяни, виконаний учителями Інституту п. М. Зубковою, Р. Савицьким та д-ром З. Лиськом. Я ніколи не думав, що учителі (з яких двоє доїжджають до Стрия) так скоро і так добре прилагодяться до стилевої збірної інтерпретації „рококового" Моцарта та вспіють „зіграться" під кожним оглядом в тій мірі, як це я чув на концерті. Вичувалося в ритміці і фразуванні одне обличчя та одну руку. За виконання Моцарта учителі заслужили собі на якнайбільше признання.

Проф. Савицький відіграв відому „Пастораль" й „Капрічіо" Скарлаттія та два етюди Шопена (F-dur і As-dur) із питомою йому свобідною легкістю, простотою та непорочною технікою. На закінчення програми учителі відіграли — знову на три фортепяни — „Ченчиґ" З. Лиська, написаного автором ad hoc для концерту (а властиво аранжованого для трьох фортепянів на основі давніше написаного фортепянового твору). Сензація була двояка: раз сама нова поява українського твору в такім виді, друге його ясна гармоніка, особливший акцент та гротесковий, а до того різко національний характер, тобто такі риси, яких ми давніше в автора не запримічували, а якими його твір у нашої публики викликав правдиве вдоволення.

Аранжерам і виконавцям концерту можна щиро погратулювати і його помислу і гарного, під кожним оглядом успішного переведення.

С. Л.

Зі сцени й естради.

ТАНКОВА ТРУПА БОДЕНВІЗЕР.

У салі Великого Театру виповненій ущерть вдоводилось 5. ц. м. з затаєним віддихом переживати поезію барви, звуку і руху, які лучились в одну нерозривну, гармонійну цілість. Все, що давав танковий ансамбль Ґертруди Боденвізер носило на собі риси оригінальности. Добір програми, костюмів, музичного супроводу, шляхотне, плавне, ніжно вирівняне виконання, давало враження великої, внутрішньої поділеної традицією надбаної культури. Мистецькі спроможности ансамблю були наскрізь всесторонні. Представляли рухом бітональність (Бонсиньо: „Казелла"), наслідували механічний рух дзвонового язичка (Борткевич — „Дзвони"), символізували заперечення, проблиск надії і притакуючу віру в життя (Борткевич: Ні, Може, — Льорбер — Так). Плили в мягкій ніжности і грацiозности віденського вальса (Лерхе). Все в нових, вибагливих костюмах, які мінялись блискавкою, скоро. Вязались руками у прощання (Мусоргського), відривались і єднались знов у передчуття, що розстаються. Простягали багаторукою пагодою сензитивно розтанцьовані передруховлені руки (Льорбер). Давали в партійній ненависти (Льорбер) враження невгамованих людських пристрастей, скріплювали рух ворожости криком і виграли переможенними переможцями.

А Льорбер, акомпаніятор, диригент, знаменитий піяніст і композитор в одній особі був одним словом універсальний. Вчувався з винятковою ніжністю і модерною рішучістю в настрої танцюючих і підкреслював їх дискретно. Ждали пригадувалось дещо призабутий світ достатньо культурного Відня. Було почування, як людина виривається з буденщини і тих вищих переживань.

М. Н.

Замість колишніх субвенцій — нарід сам від себе дасть „Просвіті" субвенцію.

З кіна.

Кіно „Касіно": „БОКСЕР І ЖІНКА".

Улюблена американська фільма. Балет, боксові змагання і любовна історія з „геппіендом". Атракція: у ролях світочі боксового рінгу, колишній мистець світа у боксі Демпсі і два останні Макс Бер і Карнера. Макс Бер грає головну ролю: більш як славу любить він жінки. А що не розбирається добре у тонкостях краси, раз воліє ту, раз іншу. Це шкодить його карієрі, а головно подружому життю, бо вже встиг оженитись, закохавшись від першого погляду. Молода жінка сильно розчарована ним, покидає його, але фізична сила має свій чар. І тут починаються всякі духові перипетії. Хто любить боксові метчі, має їх тут кілька.

З судової салі.

ЗА ОБРАЗУ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Останніми днями велася перед Окружним Карним Судом у Львові цікава справа проти залізничого портієра на головному двірці у Львові Антона Плетеницького — українця. Акт обвинувачення закидував йому провину з арт. 152 к. к. тобто публичну зневагу польського народу й держави. Цього злочину мав він допуститися так, що 4. вересня 1933 р. в ресторані „під Рибкою" у Львові при вул. Ґіа Блоне в розмові з іншим залізничником, поляком Ґжеґожом Безронком, мав образити поганими словами польську державу. В цій справі відбулися три розправи і на одній з них головний свідок акту обвинувачення Безронк зізнав, під присягою, таке: Критичного вечора прийшов до ресторану, в якому сидів Плетеницький, у товаристві якоїсь жінки. Безронк заговорив до нього по українськи „а що там вуйку, чувати?" Плетеницького передтим не знав, а присівшись до стола Плетеницького, сказав йому, що він теж українець та що походить з того Миколаєва, де прилапали „наших братів Біласа і Данилишина". В дальшій розмові, як зізнав Безронк, Плетеницький зневажливо висловився на адресу польської держави. Коли Безронк ці слова почув, відійшов негайно та ще тої самої ночі повідомив про все поліцію. Внаслідок цього доносу завішено Плетеницького у службі та виготовлено проти нього акт обвинувачення. В часі карної розправи Безронк під присягою підтвердив закинені Плетеницькому образливі слова, хоча останній рішуче заперечив, мовби він перед незнайомою людиною ужив слів, за які грозила йому по 27 літах тяжкої служби втрата хліба. Переслухана як свідок жінка, що сиділа біля Плетеницького в тому ресторані, заперечила, щоби Плетеницький ужив закинені йому образливі слова, інші свідки ствердили, що Безронк того вечора випив доволі багато пива. Обвинуваченого боронив адвокат д-р Степан Біляк, який мав важку задачу врятувати для Плетеницького та його рідні тяжко запрацьований шматок хліба. На розправі в дні 22. лютого 1934 р. оборонець д-р Біляк в своїй півтораготинній промові виказав недостовірність свідка Безронка, а зокрема його провокаційну поведінку. Після промови суд проголосив увільняючий присуд, а в мотивах цього присуду подав, що хоч Безронк підтвердив під присягою, що Плетеницький ужив зневажливих слів, то суд не дає віри цьому свідкові, бо обставина, що він представив себе за українця та звів розмову відразу на „Миколаїв, де половили наших братів Біласа і Данилишина" заносить провокацією; до того цей свідок пив у шинку від 9-ої до 12-ої в ночі, хоч в тому часі повинен був робити службу на двірці, а людині, що виказує стільки відємних черт характеру, суд віри дати не може.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Селяни Львівщини і внутрішня позичка „Рідній Школі". В неділю 18. лютого ц. р. відбулася нарада в **Чижикові**, яку уладила Старшина тамошнього Кружка „Р. Ш.". На нараді були присутні виділи всіх місцевих товариств та впливові громадяни. Нараду відкрив голова Кружка „Р. Ш." п. Коростіль. Справу позички цікаво зреферував о. Я. Школьник. Всі присутні признали за конечне прийти „Рідній Школі" з поміччю і вибрали комісію позички, до якої ввійшли представники всіх місцевих товариств. Зараз на місці зголосили позичку: Кружок „Р. Ш." разом з Церковним Братством одну грамоту на 25 зол., о. Школьник Яр. одну грамоту на 25 зол., споживча кооператива одну грам. на 25 зол. Інші т-ва заявили, що зголосять висоту позички до трьох днів. Крім цього заявило понад 100 громадян, що зложаться складкою на закупно позичкових грамот „Р. Ш.". — Тої самої неділі відбулася у справі внутрішньої позички „Р. Ш." нарада в **Задвірю** при участи членів управ усіх місцевих установ, церкви та свідомих громадян. Проводив о. Михайло Сеньо. Оснували районову комісію. Нарада стрінулася з повним зрозумінням і згори можна бути певним, що ця громада покажеться у справі позички „Р. Ш." одною з кращих. — Того самого дня відбулася теж анкета в справі позички „Р. Ш." в **Гаях біля Львова**.

БУЧАЧ.

З праці філії „Сільського Господаря". Філія „С. Г." в Бучачі розвинула від часу відновлення своєї діяльности за розмірно недовгий час завдяки інтенсивній праці інж. Федора Савчука широку діяльність на всіх ділянках сільсько-господарського життя. Вислідом тої праці є відновлення діяльности нечинних (ще перед війною, а частинно і по війні основаних) кружків „С. Г." в повіті, оснування нових кружків „С. Г.", приєднання великого числа членів до філії „С. Г.", зорганізування пасічників у повіті в окрему секцію та помітний вплив на культурне піднесення сільського господарства. В минулому і цьому році філія „С. Г." пропагує і поширює плекання расових курей, доставляє відборцям яйця расових курей, як також спровадила і поширює відповідні роди збіжа. В останніх місяцях відбулися заходом філії анкети і курси, на яких обговорювано актуальні справи з ділянки сільсько-господарської.

Сільсько-господарські курси. Заходом філії „С.Г." в Бучачі уладжено сільсько-господарські курси в повіті. А саме в днях 19., 20. і 21. II. у Стінці й Космирині. Дальші 2—3 денні курси намічені в Жизномирі, Сороках і Ліщанцях (разом), Скоморохах, Губині і Миколаївці, опісля в дальших селах. Програма курсів: популярна енциклопедія сільського господарства; перебудова дрібної господарки з зернової на годівельну; поширення садівництва і плекання винограду в південних частинах повіту.

ТУРКА н. С.

Повітова господарська нарада. В дні 6. III. ц. р. відбулася заходом тутешньої Філії „Сільського Господаря" велика господарська нарада, в якій взяли участь відпоручники 36 громад турчанського повіту, в числі 185 селян і селянок та 16 інтеліґентів. Нараду відкрив голова Філії „С. Г." о. М. Конюшко, який теж зясував теперішне економічне положення бойківського населення. На внесення д-ра Д. Марціва вибрали присутні на предсідника наради д-ра М. Кондрата, на її секретаря Е. Утриска. Реферати виголосили: 1) інж. Р. Шепарович на тему штучних погноїв, 2) І. Яворський з Борислава про Рільничу Палату і 3) посол І. Лисий про організацію „Сільського Господаря". В дискусії промовляли: о. І. Тимчук з Бенькової про пасічництво, А. Горечко і Е. Утриско про потребу зорганізування населення в „Сільському Господарі", оо. А. Левицький з Турки і М. Вовчик з Яблінки про практичну діяльність „С. Г.", І. Лутчак з Волосянки про користи з рільничої господарської установи. Нарада, що тревала три години і мала дуже ділoвий хід, вирішила обняти організацією „С. Г." весь повіт через засновування кружків, заанґажувати агронома, звернутися до Рільничої Палати у Львові і до Української Парляментарної Репрезентації у Варшаві з проханням виєднати залізничі знижки на привіз у Турчанщину такої потрібної бульби і візвали весь український загал повіту до раціональної рільної, пашної і молочної господарки при помочі масових замовлень на каініт і т. д. Нараду замкнув д-р М. Кондрат, дякуючи учасникам за численну появу і референтам та дискутантам за річеві промови. Слід побажати, щоб такі господарські наради відбувались у нас якнайчастіше та помогли двигнути бідних і слабо зорганізованих бойків до якнайбільшого добробуту!

МОНАСТИРЕЧЧИНА.

Освітньо-кооперативна нарада в Бертниках. В Бертниках відбулася 25. II. ц. р. велика освітньо-кооперативна нарада в присутности ок. 200 громадян. Референтами були пп. радник О. Миссевич, М. Чайківський і Норберт Рибак з Монастириськ, як відпоручники „Просвіти" і кооперації. В дискусії виступив п. Козак, що в Монастириськім повіті наші інтеліґенти занедбують селянство тим, що в часі неукраїн-

ських національних свят ходять співаючи в походах, а деякі належать до чужих організацій, ходять під час національних жалоб на нужинні забави та інші імпрези. Селянство, дивлячись на це, не може зрозуміти, який це приклад дає місто селові.

Передвиборча нарада в Ковалівці. В Ковалівці відбулася 27. II. ц. р. громадянська передвиборча нарада. Присутніх 67 осіб. Реферував справу нового самоупр. закону радн. Мисевич. У дискусії промовляли о. Красіцький, Н. Рибак і інші.

З культурно-освітнього життя в Задарові. В Задарові відбулася 4. III. ц. р. передвиборча громадянська нарада. Про новий самоупр. закон реферував радн. Мисевич. Дискусія була дуже жива, зацікавлення справою велике. — Після того відбулися в тій-же домівці загальні сходини т-ва „Луг". Реферували голова т-ва п. Вербицький і Н. Рибак як відпоручник з Монастириськ, проводив сходинами п. Штиповаций. Т-во „Луг" веде окрім руханкового життя ще й чисто освітнє, заступаючи нестак брак читальні, яку розвязано. Рівночасно відбувалася по другій стороні домівки велика жіноча нарада. Референткою була відпоручниця Філії „Союзу Українок" з Монастириськ п. Софія Білинська, яка переконала присутніх про конечну потребу оснувати місц. кружок „С. У.". Зараз же підписано потрібні письма і друки та започатковано діло. В дискусії промовляла гром. Зонька Розумків. Враження з наради гарне.

РАВА РУСЬКА.

Загальні Збори Відділу ВПУУ. Дня 11. м. м. відбулися річні загальні збори Відділу Взаїмної Помочі Українського Учительства в Раві Руській. Збори отворив і ними проводив дир. Мусій Теодор. Звідомлення з діяльности Виділу зложили: голова дир. Мусій, секретар дир. Іван Канцір і скарбник дир. А. Рачинський; бібліотечний звіт зложив п. Совик Степан. По обширній дискусії, яка велась майже виключно над касовим і бібліотечним звідомленням, на внесення Гладюка Степана як члена контрольної комісії ухвалено уступаючому Виділові абсолюторію і вибрано новий Виділ з головою дир. Олексієм Жигмонтом, управителем школи з Девятира. По виборі нового Виділу дир. Олексин виголосив короткий реферат, у якому вказав на конечність приєднувати нових членів до Т-ва, уладжувати конференції повітові та районові, на яких слід спільно обговорювати всі справи, звязані з веденням шкільної і позашкільної праці у равському повіті. При кінці п. Совик Степан на основі цифрового звідомлення ствердив, що деякі учителі равського повіту не є членами „Просвіти" і „Рідної Школи"; пригадуючи зібраним, що належати до згаданих установ є національним обовязком, зазначив, що на будуче виділи повітових установ будуть змушені супроти таких учителів, що не платять членських вкладок, витягнути відповідні консеквенції.

Просвітянські анкети. Дня 19. II. відбулася в Раві Руській повітова просвітянська анкета, дня 20. II. окружна просвітянська анкета в Угнові. На анкеті в Раві Руській заступлених було 36 місцевостей 86 делегатами, на анкеті в Угнові 15 місцевостей 45 делегатами. На обох анкетах зреферував та пояснив в обширному рефераті делегат Головного Т-ва „Просвіта" п. Петрик Петро і делегат Філії п. Совик Степан резолюції, ухвалені на загальному зїзді „Просвіти" у Львові. Обговорено теж чергові завдання освітної організації. По рефератах і дискусії зібрані на обох анкетах представники ухвалили одноголосно отсі резолюції: 1. Всі виділи читалень равського повіту замовлять у місяці березні п. р. з катальогу ч. 790 книжки до своїх бібліотек на таку квоту, яку вони винні Головному Товариству з титулу неплачених членських вкладок по кінець 1933 р. і квоту ту сплачувати будуть місячними ратами від 3—5 зол. та вплатять членську вкладку за цей рік до Головного Т-ва в квоті 25 зол. 2. З уваги на вимоги нового закону про товариства, зокремаж на громадянську честь, члени виділу кожної читальні, їх заступники та члени контрольної комісії вплатять негайно членські вкладки до 1 зол. до Головного Т-ва у Львові і додаток до Філії. 3. Повітовий Союз Кооператив у Раві Руській візве всі підчинені йому кооперативи та допильнує, щоби вони як установи і члени управ та надзірних рад як провідники кооперативних установ вплатили згідно з їх статутом та національним обовязком негайно залеглі і біжучі членські вкладки і до Головного Т-ва „Просвіта" і додаток до Філії. 4. Тому, що по селах Равщини є застрашаючий відсоток неграмотного населення, виділи читалень спишуть по своїх місцевостях усіх неграмотних, намітять громадян, які займуться переведенням курсу для неграмотних і ті списки перешлють негайно до відома Філії. Виділ Філії на основі зібраного матеріялу підготовить і зорганізує в найближчому зимовому речинці по селах курси для неграмотних та ... інтелігенцію до участи в боротьбі з неграмотністю ... му, що відповідний розвиток культурно-... життя можуть забезпечити тільки свідомі ... талень, виділ Філії уладить тільки ... школу членів виділу читалень, зокрема ... і бібліотекарів. 6. Виділи читалень перешлють ... до Філії список інтелігенції, яка живе в їх ... а виділ Філії виготовить загальний список і ... до відома Головного Т-ва „Просвіта" у Львові ... що будуть відмовлятись від громадянського ... ку, треба пятнувати на всіх повітових ... давати до відома загалу.

ЧОРТКІВ.

Забороняють сходини в читальні. Читальня „Просвіти" на Вигнанці в Чорткові запросила в ... лютого ц. р. всіх своїх членів на ширші сходини ... вких дир. ОСУК в Чорткові, п. Василь Шваль ... член згаданої читальні, мав виголосити реферат ... значінню кооперації. Ще перед рефератом ... читальні постерунковий ч. 720 п. Мох і хоч був ... бі, преспокійно грав собі з членами читальні ... кімнаті в шахи, аж поки не почався реферат ... в часі реферату увійшов згаданий Мох ... боронив реферат, не зважаючи на впевнення ... та, що на салі є тільки члени і що всі присутні ... бисто знані предстчвникові. Мох таки сходини ... зав, а на себе казав робити донесення ... що йому і волос з голови не впаде. Отсею ... запитуємо Староство в Чорткові, чи, ... права членів читальні, поступок п. Моха згідний ... становою арт. 18 б. закону про зібрання з дня ... березня 1932 р. Д. З. Р. П. з дня 7. червня 1932 ... поз. 450 і чи вільно п. Мохові в службі грати в ...

—o—

Листування Редакції.

Проф. організація студентів „Україна" у Грацу Інформації про студії в Грацу помістили ... ніс, як комунікат Т-ва „Січ".

Вп. Дописувачеві в Козові: „З дійсного ... цікаве і повчаюче, але за довге і до того писане з ... бох сторонах паперу, а ми не маємо часу переписувати наново.

С. Г. Струсів: Присилане не піде. Переклад з ... терлінка нам не підходить.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театральна секція „Відродження".

Саля Театру „Міньон", вул. Оссолінських ч. 10.

Неділя, 11. III. год. 7 веч. „Запорожець за Дунаєм", народня оперета на 3 дії Семена Артемовського.

Білети раніше у „Фортуні Новій" Руська 20.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Стрий:

9. III. Катерина.
10. III. Ревія „Наша парада".
11. III. год. 8 веч. „Ой не ходи Грицю".

Театр іде до Дрогобича, Самбора і Перемишля. Перша вистава в Дрогобичі п. з. „Весела вдовичка", відбудеться дня 12. III. Саля Сокола.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 9. III. год. 8·15 веч. „Вечір пісеньок і гумору. Ад. Димша.

Субота, 10. III. год. 4 попол. Театр для дітей Т. Ортима, „Попелюшка".

Субота, 10. III. год. 7·30 веч. „Товаріщ". Абон. 13.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 9. III. год. 7·30 веч. „Товаріщ". Абон. 13.

Субота, 11. III. год. 7·30 веч. „Родина". Абон. 12.

Кіна.

АПОЛЬО: „Ягоди пекла".

АТЛЯНТИК „Приятелі та любки" (на основі Декобри).

ВАНДА: „Під фальшивим прапором".

КАСІНО: „Боксер і жінка". (Макс Бер, Демпсі, Карнера).

КОЛІСЕЙ: „Дана-Кер", ревія: „Лише вальс".

КОПЕРНИК: „Невидний чоловік". (На осн. Велса).

МАРУСЕНЬКА: „Клюб джентельменів" (Клів Брук) і додатки.

МІРАЖ: „У тіні хреста".

МУЗА: „Усміх щастя".

ПАЛЯС: „Пісеньнар Варшави".

ПАН: „Обід в 8-ій" та ревія.

ПАСАЖ: „Пат і Паташон як хоробрі вояки".

ХИМЕРА: „Заборонена мельодія" (Йос. Мойза).

СВІТ: „Вел. княжна Олександра" (Еріка, Слезак).

СТИЛЕВЕ: „Білий опир" і ревія.

УТІХА: „Я був тобі вірний", ревія: „Ах, ті баби!".

Закордонне радіо.

Пятниця, 9 березня 1934.

Відень (506,8) 17·10 Пісні з опер і оперет, 19·10 Циперові твори, 20·35 Гумор у Льорцінгових операх (спів, музика), 21·30 Вокальний концерт, **Братислава** (298,8) 21·00 Легкий концерт, **Брно** (325,4) 19·20 Серенади, **Прага** (470,2) 21·00 Симф. концерт, **Любляна** (569,4) 20·00 Вок. концерт, **Берлін** (356,7) 17·30 Брамсові твори (музика, спів) **Кенігсвустергавзен** (1571) 9·000 Нар. пісоньки, 20·10 „Мікадо" оп. Салівена, **Ляйпціг** (382,2) 14·55 Пісні дрезденських композиторів, 20·10 „Веселі кумоньки з Віндсору" ком. оп. Ніколяя, **Букарешт** (212,6) 18·15 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12·05 Сальонова музика, 19·40 Муз. вечір, **Міляно** (368,6) 11·15 Квінтет, **Рим** (420,8) 13·00 Легка музика, 20·45 Концерт.

Субота, 10. березня 1934.

Льондон (342,1) 21·00 „Кавалерія Рустікана", оп. Масканія, **Відень** (506,8) 19·00 Спів, 20·00 „Ді Шіпендіфедь", оп. Айзлера, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, 16·50 Вертеп для дітей, **Прага** (470,2) 18·10 Німецька музика для дітей, 19·35 Легка музика, **Штрасбург** (349,2) 21·30 Оп. вечір, **Берлін** (356,7) 17·50 Пісні, музика, **Лянгенберг** (455,9) 16·00 Італ. оп. музика, **Ляйпціг** (382,2) 17·50 Квартет гітаристів, **Мінхен** (405,3) 17·30 Шотляндські пісні, **Будапешт** (549,5) 12·05, 13·00 Концерт, 18·30 Сальонова оркестра, **Міляно** (368,6) 13·00 Тріо, 20·40 „Ромпікольо" оп. Петрі, **Рим** (420,8) 17·10 Легка музика, 21·00 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 9. березня 1934.

7·00—8·00 Ранішня музика, 12·05, 12·33 Популярна музика з гр. плит, 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Легка музика, пісоньки (Евг. Бодо), 16·55 Спів (Стоковська, мецосопран), 17·15 Камер. концерт, 17·50 Наука стенографії, 18·00 „Основні справи програм нар. школи", 18·20 Настроєва музика з гр. плит, 19·00 Серед книжок, 19·10 Всячина, 19·25 Актуальний фейлетон, 19·40 Спортові вістки, 19·43 Сніговий комунікат, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Муз. балачка, 20·15 Симф. концерт, „Справа літ. критики", 22·40, 23·05 Танкова музика.

Субота, 10. березня 1934

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·35 Концерт сальон. музики, 12·30 Метеорольог. вістки, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Данів хор (гр. плити), 16·00 Авд. для корпі, сальон. оркестра, 16·40 Лекція фр. мови, 16·55 Концерт (музика, спів), 17·50 Куток краєзнавчого т-ва, 18·00 Репортаж, 18·20 Легка музика, 19·03 Педагогічні видавництва, 19·15 Всячина, 19·25 „Неправдоподібне оповідання" (Хоронжанського), 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Легка музика, 21·00 Техн. скринька, 21·15 Сільва рерум, 21·20 Шопенівський концерт, 22·05 Краківські витинанки, 23·05 Нар. музика (мандоліністи).

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·28 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·00 — Париж 34·94. — Берлін 210·40, Ціріх 171·45, Амстердам 357·30, Прага 22·00, Міляно 46·50, Нюйорк кабель 5·31 і $^{3}/_{4}$, Нюйорк чеки 5·31 і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 8. III. масло 2·90, молоко —·18, сметана —·80, яйця 2·60—2·80.

Тенденція на масло, молоко, і сметану удержана, на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В ч. 62. „Діла", поміщено оповістку про загальні збори Т-ва „Українська Бесіда **хибно** з датою 25 березня 1934 р.; замісць **24 березня 1934 р.** Має бути: „Загальні Збори Т-ва „Укр. Бесіда" відбудуться в суботу **дня 24 березня 1934 р.**

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ направляє прецизійно і ... щено **Домбровський і Розважевський** Львів, Академічна 2. (З провінції ... мо поштою). 7331 ...

МЕШКАННЯ 2, у крайньому разі 1 ... натного з комфортом шукає від 1. ... Посередники виключені, Тарнавський Ринок 38 (Карпатія). 1186 ...

ВУЛ. ЯГАЙЛОНСЬКА 4 — ЛЬВІВ ... лічки — Вовни знаної марки „КАРІБІ..." 1668

ЕНЕРГІЙНУ ГОСПОДИНЮ, що ... і знає сільську господарку шукає ... фільварок коло Перемишля. Адресувати Olga Korytowska. Kraków, ul. Potockiego ... 1215

Der Tag

Великий національний часопис у Німеччині

Показові числа дарем висилає

Verlag Scherl, Berlin SW 68

Від 1-го березня 1934 р.

ВЕЛИКА НЕСПОДІВАНКА!

для П. Т. Радіослухачів

фабрика акумуляторів „ЕКА" вул. Потоцького 58а

Забирає акумулятори до ладування, евент. направи, виповняє заступчі на час ладування, відставляє з поворотом до домів — за ціну:

акумулятор 25 Ah 4 Volt	зол. 1·20		
„ 50 „ 4 „	„ 1·50		без визначення 20 сот. доплати
„ 75 „ 4 „	„ 1·80		

Анодові батерії ладує рахуючи 2 і пів сотика за 1 Volt разом з доставою без виповнення.

Вистарчить зателефонувати від год. 9—13 і 16—18 під ч. телефону 54-...